

Autorské právo v praxi
... jak chránit, spravovat a neporušovat autorská práva...

Základy autorského práva
aneb
trochu teorie pro každého

Adéla Faladová, odbor autorského práva, Ministerstvo kultury

ELEKTRO

časopis pro elektrotechniku

Praha, 14. května 2014

Autorské právo v českém právním řádu

- Ústava
  - Autorský zákon (121/2000 Sb. + 16 novel)
<http://www.mkcr.cz/cz/autorske-pravo/zakon/predpisy-zakonu-7611/>
  - Občanský zákoník (NOZ)
  - TZ + správní předpisy (přestupky apod.)
- + mezinárodní smlouvy (zejm. Bernská úmluva, WIPO smlouvy ad.)
+ směrnice EU (+ judikáty Soudního dvora EU)

AZ a nový OZ – nejdůležitější změny

- **licenční smlouva** → již nikoli v § 46 a násl. AZ, ale v **NOZ** (§ 2358 a násl.)
  - obecné zásady podle NOZ, včetně ochrany práv (§§ 1 – 14 NOZ)
  - smlouva o dílo (§ 2586 a násl. NOZ, důl. ustanovení: § 2634 – „licence“ (dříve § 61 AZ), § 2635 (soutěžní dílo), § 2616 odpovědnost zhotovitele – vůči objednateli)
  - kupní smlouva (v případě převoditelných práv (!)) - § 2079 a násl. NOZ
- + často související problematika
- nekalá soutěž (§ 2972 a násl. NOZ)
  - ochrana osobnosti (§ 81 a násl. NOZ)

Informace o připravovaných změnách AZ

1/ nyní v Parlamentu (tisk 70) – tzv. transpoziční novela

<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=7&T=70>

- *implementace směrnice 2011/77/EU (prodl. doby ochrany)*
- *implementace směrnice 2012/28/EU (osiřelá díla)*

2/ příprava další vládní novely (účinnost: jaro 2016)

– *implementace směrnice 2014/26/EU (kolektivní správa)*

+ *dříve plánované změny*

(např. licencování osiřelých děl přes KS, rozšířená KS i pro díla nedostupná na trhu pro sdílení knihovnamí ad.)

Předměty ochrany – co chrání AZ?

- autorská díla
- umělecké výkony
- záznamy (zvuk, zvuk+obraz)
- vysílání
- databáze
- + *právo nakladatelů na odměnu z kopírování*
- + *právo zveřejnitelů k dosud nezveřejněnému (již volnému) dílu*

- dílo X nosič (hmotný substrát) - autorská práva X
vlastnická práva...

Vznik a trvání ochrany

– neformálně

/ tzv. copyrightová výhrada

© jméno nositele práv, rok 1. vydání /

- doba trvání ochrany

- autorská práva - po dobu života + 70 let po smrti autora
- související práva – výkon. umělců (50/70), výrobců (50/70), nakladatelů (50), pořizovatelů databází (15), zveřejnitelů (25)
- dědictví
- odúmrť

Podstata ochrany AP

- osobnostní a majetková práva
(druhy majetkových práv – na užití v hmotné a nehmotné podobě, jiná majetková práva)
- výkon práv: autor sám nebo prostřednictvím licence svolení k výkonu práv jinému...; zaměstnavatel, kolektivní správce
- v případě ohrožení/porušení – nástroje ochrany...
(soukromoprávní, správně právní, trestně právní)

Licenční smlouva

- obsah – podstatné náležitosti – předmět (dílo, záznam apod.), svolení, ujednání o odměně
- další důležitá ustanovení (omezení licence – způsob užití, časové a územní omezení, množstevní omezení)...
- výhradní /nevýhradní licence...
- ad odměna... (možno i bezúplatně)
- tzv. veřejné licence (např. Creative Commons...)

Výjimky z ochrany – zákonné licence

- pravidla pro užití cizího (AP chráněného) díla bez souhlasu nositelů práv, v řadě případů bez placení odměny...
- např. citace, kopírování, zpravodajská licence, recenze/kritika, vyučování..., knihovní licence, vystavování... atd.)...

Zaměstnanecká díla

- podstata
- režim podle AZ (možno sjednat jinak!)

Školní díla

- podstata
- režim podle AZ (možno sjednat jinak!)

Individuální výkon práv, kolektivní správa práv

- důvody vzniku a existence kolektivní správy
- typické oblasti kolektivní správy

- kolektivní správa v ČR (§ 95 a násl. AZ)
(oprávnění, zákonný monopol, dohled MK aj.)

Dotazy?

Děkuji za pozornost.

(adela.faladova@mkcr.cz)